

บทที่ 6

แผนการผลิตที่เหมาะสมของเกษตรกรโดยมียางพาราเป็นพืชทางเลือก

6.1 แผนการผลิตที่เหมาะสมโดยมียางพาราเป็นพืชทางเลือก

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อวางแผนผลิตพืชชนิดต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย โดยมียางพาราเป็นพืชทางเลือก ภายใต้ข้อจำกัดด้านปัจจัยการผลิตและเงื่อนไขต่างๆ ที่มีอยู่ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ เป็นสมการแสดงผลรวมของมูลค่าปัจจุบันสุทธิของรายได้เหนือต้นทุนผันแปรจากกิจกรรมการผลิตต่างๆ และสมการข้อจำกัด เป็นสมการที่แสดงสัดส่วนการใช้ทรัพยากรต่างๆ ในแต่ละกิจกรรม ภายใต้ทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัดหรือแสดงเงื่อนไขขั้นต่ำหรือเท่ากับในกิจกรรมที่กำหนด โดยใช้โปรแกรม Libre office ในการวางแผนการผลิตทั้งหมด 8 กรณี ดังนี้

- กรณีที่ 1 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด
- กรณีที่ 2 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้ไม่จำกัด
- กรณีที่ 3 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด
- กรณีที่ 4 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน
- กรณีที่ 5 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น
- กรณีที่ 6 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตลดลง
- กรณีที่ 7 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น
- กรณีที่ 8 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีราคาผลผลิตลดลง

โดยมีรูปแบบฟังก์ชันวัตถุประสงค์และสมการข้อจำกัดในแบบจำลองโปรแกรมเชิงเส้นพื้นฐานเหมือนกันทั้ง 3 แบบจำลอง (สมการที่ 9-11) ซึ่งได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.3.2.2 การวิเคราะห์แผนการผลิตโดยอาศัยแบบจำลองเชิงเส้นตรง โดยแบ่งอายุของยางพาราออกเป็น 9 ช่วงช่วงละ 3 ปี เพื่อให้ง่ายต่อการสร้างแบบจำลองไม่ให้มีขนาดใหญ่เกินไปและสะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด

6.2 ข้อมูลที่ใช้ในการผลิตพืช

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในแบบจำลองเพื่อใช้ศึกษาแผนการผลิตที่เหมาะสมภายใต้ข้อจำกัดที่เกษตรกรมีอยู่ ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆดังนี้

6.2.1 ที่ดิน

จากการสัมภาษณ์พบว่า เกษตรกรในแต่ละฟาร์มมีขนาดพื้นที่ถือครองแตกต่างกัน โดยเกษตรกรจะทำการผลิตได้ไม่เกินจำนวนพื้นที่ที่มีอยู่(ตารางที่ 6.1) ดังนั้นในการศึกษารุ่นนี้ได้กำหนดข้อจำกัดในการปลูกพืชชนิดต่างและจำกัดให้พื้นที่ลุ่มแห้งน้อยกว่าพื้นที่ลุ่มฝน เนื่องจากพื้นที่ที่ทำการศึกษาประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นอย่างมาก ทำให้พื้นที่บางส่วนแห้งแล้ง มีน้ำไม่เพียงพอและอยู่ไกลแหล่งน้ำมากเกินไป ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถนำมาทำการเกษตรได้ ซึ่งภาวะแห้งแล้งดังกล่าวสืบเนื่องมาตั้งแต่ปีการผลิต2552/ 2553 (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2553) ดังนั้นเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กสามารถปลูกแตงโมได้ไม่เกิน 2.93 ไร่และปลูกหอมแดงได้ไม่เกิน 2.57 ไร่ เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางสามารถปลูกข้าวเหนียวนาปรังได้ไม่เกิน 3.77 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังได้ไม่เกิน 8.23 ไร่และปลูกแตงโมได้ไม่เกิน 2.70 ไร่ สุดท้ายคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่สามารถปลูกข้าวเหนียวนาปรังได้ไม่เกิน 11.50 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังได้ไม่เกิน 21.71 ไร่ ปลูกถั่วเขียวได้ไม่เกิน 4.81 ไร่และปลูกแตงโมได้ไม่เกิน 2.55 ไร่ ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวคำนวณได้จาก จำนวนพื้นที่ที่ใช้ปลูกพืชชนิดนั้นๆ หาคด้วยจำนวนเกษตรกรที่ปลูกพืชชนิดนั้นๆ

นอกจากนั้นแล้วในการศึกษาพืชแข่งขันบนพื้นที่ดอน ผู้ศึกษานำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2554) ซึ่งเป็นพืชที่สามารถปลูกได้บนพื้นที่ดอนและมีการปลูกจริงในพื้นที่มาเป็นพืชแข่งขันแทนลำไย เนื่องจากลำไยเป็นพืชดั้งเดิมที่เกษตรกรทำการผลิตมาเป็นเวลานาน ขาดการดูแลและบริหารจัดการมาเป็นเวลานาน จากการสำรวจพืชที่ปลูกบนพื้นที่ดอน ผู้ศึกษาได้ให้ความสำคัญกับยางพาราทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับพืชอื่นๆขาดหายไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทุติยภูมิมาช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ขึ้น

ตารางที่ 6.1 ข้อจำกัดด้านที่ดินที่ใช้ในการผลิตยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

ลักษณะที่ดิน	จำนวน(ไร่)		
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ที่ดอน	2.55	7.22	5.41
- ยางพารา	1.52	6.37	3.58
- ลำไย	1.03	1.35	1.83
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์*	-	-	-
ที่ลุ่ม	9.52	19.30	28.00
ที่ลุ่มฝน	9.52	19.30	28.00
- ข้าวเหนียวนาปี	9.52	19.30	28.00
ที่ลุ่มแล้ง	7.40	15.44	27.33
- ข้าวเหนียวนาปรัง	0.31	2.59	8.38
- ข้าวเจ้านาปรัง	3.79	4.54	11.70
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	2.78	7.25	5.15
- แดงโม	0.16	0.86	0.50
- ถั่วเขียว	0.18	0.20	1.60
- หอมแดง	0.18	-	-

ที่มา: จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ * คือ ข้อมูลที่ดินที่มีได้มาจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อใช้เป็นพืชแข่งขันในการหาแผนการผลิตที่เหมาะสม

6.2.2 เงินทุน

ข้อจำกัดด้านเงินทุนที่ใช้ในการผลิต คำนวณได้จากเงินทุนเฉลี่ยของแต่ละครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิตยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ มากที่สุดเฉลี่ย 3,233.21 บาทต่อปี โดยมีเกษตรกรที่กู้ยืมเงินมากที่สุด 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.06 ใช้เงินทุนของตนเอง 9 รายและใช้เงินทุนของตนเองร่วมกับการกู้ยืมอีก 4 ราย รองลงมาคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีเงินทุนของตนเองเฉลี่ย 3,217.30 บาทต่อปี โดยมีเกษตรกรที่ใช้เงินทุนของตนเองอย่างเดียวมามากที่สุด 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.64 ใช้เงินกู้เท่านั้น 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.07 และใช้เงินทุนของตนเองร่วมกับการกู้ยืมอีก 8 ราย สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิตเฉลี่ย 2,795.18 บาทต่อปี โดยมีเกษตรกรที่ใช้เงินทุนของตนเองร่วมกับการกู้ยืมมากที่สุด 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.15 ใช้เงินกู้เท่านั้น 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.46 และใช้เงินทุนตนเองเพียงอย่างเดียวอีก 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.39 (ตารางที่ 6.2)

ตารางที่ 6.2 ข้อจำกัดด้านเงินทุนตนเองที่เกษตรกรมีเพื่อใช้ในการผลิตยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

ขนาดฟาร์ม	จำนวนเงินทุน (บาท)
ฟาร์มขนาดเล็ก	3,217.30
ฟาร์มขนาดกลาง	3,233.21
ฟาร์มขนาดใหญ่	2,795.18

ที่มา: จากการวิเคราะห์

6.2.3 เงินกู้

ข้อจำกัดด้านเงินกู้กำหนดให้เกษตรกรสามารถกู้ยืมได้จาก 3 แหล่ง ได้แก่ ธ.ก.ส. สหกรณ์การเกษตรและกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งวงเงินกู้ยืมคำนวณได้จากวงเงินกู้สูงสุดต่ำสุดที่เกษตรกรกู้ในปีการผลิต 2553/2554 ซึ่งการก่อก่อนี้ดังกล่าวจะแตกต่างกันไปในแต่ละฟาร์ม จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีความสามารถในการก่อก่อนี้เฉลี่ยมากที่สุดได้ไม่เกิน 177,266.41 บาทต่อปี รองลงมาคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางสามารถก่อก่อนี้เฉลี่ยได้ไม่เกิน 170,272 บาทต่อปี และเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กสามารถก่อก่อนี้เฉลี่ยได้ไม่เกิน 147,250 บาทต่อปี (ดังตารางที่ 6.3)

ตารางที่ 6.3 ข้อจำกัดด้านเงินกู้ที่เกษตรกรสามารถกู้เพื่อใช้ในการผลิตยางพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

ขนาดฟาร์ม	จำนวนเงินกู้ (บาท)
ฟาร์มขนาดเล็ก	147,250
ฟาร์มขนาดกลาง	170,272
ฟาร์มขนาดใหญ่	177,266

ที่มา: จากการวิเคราะห์

6.3 ผลการวิเคราะห์แผนการผลิตที่เหมาะสม

อำเภอเทิงและอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นอำเภอที่มีประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยมีการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆตลอดทั้งปี ได้แก่ ข้าวเหนียวนาปี ข้าวเหนียวนาปรัง ข้าวเจ้านาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว หอมแดงและแดงโม แต่อย่างไรก็ตามจากการผลิตดังกล่าวเกษตรกรยังคงเผชิญกับความเล็งด้านรายได้ อันเนื่องมาจากความผันผวนของราคา ปริมาณผลผลิตและต้นทุนการผลิต ทำให้การตัดสินใจเลือกผลิตพืชจำเป็นต้องคำนึงถึงรายได้เหนือต้นทุนผันแปรที่จะเกิดขึ้นเป็นหลัก

ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแบบจำลองที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ทั้งทางด้านที่ดิน เงินทุน แรงงาน ดังนั้นเกษตรกรจึงไม่สามารถปลูกพืชได้มากกว่า

จำนวนพื้นที่ที่เกษตรกรมีทั้งที่ลุ่มและที่ดอน สำหรับเงินทุนและแรงงาน เรากำหนดให้เกษตรกรจะต้องใช้เงินทุนและแรงงานที่ตนเองมีก่อน แต่เมื่อไม่เพียงพอ เกษตรกรสามารถจ้างแรงงานและกู้ยืมเงินทุนเพิ่มเติมได้จากแหล่งเงินทุนต่างๆ ตามความสามารถในการกู้ยืมของเกษตรกรแต่ละฟาร์ม แต่จากการสำรวจการใช้พื้นที่ทางการเกษตรพบว่า มีทั้งเกษตรกรที่ปลูกมากกว่าและน้อยกว่าแผนการผลิตที่เหมาะสม ซึ่งนั่นแสดงให้เห็นว่า ในทางปฏิบัติเกษตรกรสามารถเพิ่มหรือลดการผลิตพืชชนิดต่างๆ ได้ตามแผนการผลิตซึ่งเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

6.3.1 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัด

กิจกรรมการผลิตพืช

แผนการผลิตที่เหมาะสมพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กควรที่จะเลือกผลิตยางแผ่นดิบเฉลี่ย 2.55 ไร่ ในช่วงที่ยางพาราให้ผลผลิตและเลือกปลูกข้าวเหนียวนาปีช่วงปีที่ 1-9 เฉลี่ยช่วงละ 9.52 ไร่ ในฤดูแล้งแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปรังและหอมแดงช่วงปีที่ 1-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ และ 2.57 ไร่ และปลูกแตงโมช่วงปีที่ 1-9 เฉลี่ยช่วงละ 2.93 ไร่ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรปลูกหอมแดงมากที่สุด 3 ไร่ น้อยที่สุด 1 ไร่ ปลูกแตงโมมากที่สุด 5 ไร่ น้อยที่สุด 0.85 ไร่ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่เกษตรกรจะปลูกหอมแดงและแตงโมตามแผนการผลิตที่เหมาะสมได้(ตารางที่ 6.4) ในฟาร์มขนาดกลาง เกษตรกรควรที่จะเลือกผลิตยางแผ่นดิบเฉลี่ย 7.72 ไร่ ในช่วงที่ยางพาราให้ผลผลิตและเลือกปลูกข้าวเหนียวนาปีช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 18.86 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 19.30 ไร่ ในฤดูแล้งแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปรังเฉลี่ยช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 3.77 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 7 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 8.23 ไร่ และปลูกแตงโมช่วงปีที่ 1-9 เฉลี่ยช่วงละ 2.70 ไร่ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 5.74 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 0.74 ไร่ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังมากที่สุด 28 ไร่ น้อยที่สุด 3 ไร่ ปลูกแตงโมมากที่สุด 5 ไร่ น้อยที่สุด 2 ไร่ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่เกษตรกรจะปลูกข้าวเจ้านาปรังและแตงโมตามแผนการผลิตที่เหมาะสมได้(ตารางที่ 6.5) และเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ควรที่จะเลือกผลิตยางก้อนถ้วยเฉลี่ย 5.41 ไร่ ในช่วงที่ยางพาราให้ผลผลิตและเลือกปลูกข้าวเหนียวนาปีช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 18.35 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 28 ไร่ ในฤดูแล้งแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปรังในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 11.50 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 3.07 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.85 ไร่ ช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ย ช่วงละ 21.71 ไร่ ปลูกแตงโมเฉลี่ย 2.55 ไร่ ตั้งแต่ปีที่ 1-9 และปลูกถั่วเขียว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉพาะปีแรกเฉลี่ย 4.81 ไร่ และ 6.62 ไร่ ตามลำดับ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังมากที่สุด 42 ไร่ น้อยที่สุด 11 ไร่ ปลูกแตงโมมากที่สุด 3 ไร่ น้อยที่สุด 2.5 ไร่ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่เกษตรกรจะปลูกหอมแดงและแตงโมตามแผนการผลิตที่เหมาะสมได้(ตารางที่ 6.6)

ตารางที่ 6.4 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ในสถานการณ์ต่างๆ

พืช	ช่วงปีที่	แผนการผลิตที่ได้จากการสำรวจ(ไร่)	แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีผู้ได้จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในสถานการณ์ (ไร่)		
				ผู้ได้ไม่จำกัด	ขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด	ขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน
ที่ดอน		2.55	2.55	2.55	2.55	2.55
- ยางพารา	1-9	1.52	2.55	2.55	2.55	2.55
- ลำไย	1-9	1.03	-	-	-	-
ที่ลุ่มฝน		9.52	9.52	9.52	9.52	9.52
- ข้าวเหนียวนาปี	1-9	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52
ที่ลุ่มแล้ง		7.40	7.40	7.40	7.40	7.40
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1-9	0.31	1.90	1.90	1.90	1.90
- ข้าวเจ้านาปรัง	1-9	3.79	-	-	-	-
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1-9	2.78	-	-	-	-
- แตงโม	1-9	0.16	2.93	2.93	2.93	2.93
- หอมแดง	1-9	0.18	2.57	2.57	2.57	2.57
- ถั่วเขียว	1-9	0.18	-	-	-	-

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 6.5 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง ในสถานการณ์ต่างๆ

พืช	ช่วงปี	แผนการผลิตที่ได้จากการสำรวจ(ไร่)	แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีผู้ได้จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในสถานการณ์ (ไร่)		
				ผู้ได้ไม่จำกัด	ขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด	ขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน
ที่ดอน						
- ยางพารา	1-9	6.37	7.72	7.72	7.72	7.72
- ลำไย	1-9	1.35	-	-	-	-
ที่ลุ่มฝน						
- ข้าวเหนียวนาปี	1	19.30	18.86	19.30	12.72	18.54
	2-9	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30
ที่ลุ่มแล้ง						
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1-9	2.59	-	-	3.77	-
		2.59	3.77	3.77	3.77	3.77
- ข้าวเจ้านาปรัง	1	4.54	7.00	8.23	3.77	8.23
	2-9	4.54	8.23	8.23	8.23	8.23
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1	7.25	5.74	0.74	5.20	0.74
	2-9	7.25	0.74	0.74	0.74	0.74
- แดงโม	1-9	0.86	2.70	2.70	2.70	2.70
- ถั่วเขียว	1-9	0.20	-	-	-	-

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 6.6 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ในสถานการณ์ต่างๆ

พืช	ช่วงปีที่	แผนการ ผลิตที่ได้ จากการ สำรวจ(ไร่)	แผนการ ผลิตที่ เหมาะสม กรณีผู้ จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในสถานการณ์ (ไร่)		
				ผู้ได้ไม่ จำกัด	ขาย ผลผลิต ข้าวใน ราคา ตลาด	ขาย ผลผลิต ยางพารา ในราคา ประกัน
ที่ดอน			5.41	5.41	5.41	5.41
- ยางพารา	1-9	3.58	5.41	5.41	5.41	5.41
- ลำไย	1-9	1.83	-	-	-	-
ที่ลุ่มฝน		28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
- ข้าวเหนียวนาปี	1	28.00	18.35	28.00	18.33	18.35
	2-9	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
ที่ลุ่มแล้ง		27.33	27.33	27.33	27.33	27.33
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1	8.38	11.50	11.50	11.50	11.50
	2-9	8.38	3.07	3.07	11.50	3.07
- ข้าวเจ้านาปรัง	1	11.70	1.85	-	1.86	1.85
	2-4	11.70	21.71	21.71	8.47	21.71
	5-9	11.70	21.71	21.71	13.28	21.71
- แดงโม	1-9	0.50	2.55	2.55	2.55	2.55
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1	5.15	6.62	8.47	6.61	6.62
	2-9	5.15	-	-	-	-
- ถั่วเขียว	1	1.60	4.81	4.81	4.81	4.81
	2-4	1.60	-	-	4.81	-
	5-9	1.60	-	-	-	-

ที่มา: จากการวิเคราะห์

กิจกรรมการกักขัง

เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกักขัง 2 ช่วงปี โดยผู้ใน ช่วงปีที่ 1 จำนวน 83,248.07 บาทและ ช่วงปีที่ 2 จำนวน 26,838.37 บาท แต่สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผล การศึกษาพบว่ามีการกักขังทั้งหมด 3 ช่วง โดยเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกักขังในช่วงปีที่ 1 จำนวน 170,272 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 87,993.02 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 18,539.80 บาท

เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกฐีในช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,266.41 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 133,532.95 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 17,098.46 บาท ภายใต้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี

กิจกรรมการจ้างงาน

การจ้างงานจะเกิดขึ้นเมื่อแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรไม่เพียงพอต่อความต้องการในขณะนั้น จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานในเดือนกุมภาพันธ์ในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.64 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับ ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงปี โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 5.99 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับ ในช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน สำหรับเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 23.01 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับ ช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือการจ้างงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งมีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงปี โดยในเดือนมกราคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 26.79 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายน มีการจ้างงานเพิ่มช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.80 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือนและการจ้างงานในเดือนสิงหาคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.46 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.2 การเปรียบเทียบแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรกฐีได้จำกัดกับแผนการผลิตที่ได้จากการสำรวจ

กิจกรรมการผลิตพืช

การเปรียบเทียบระหว่างแผนการผลิตที่เหมาะสมกับแผนการผลิตที่ได้จากการสำรวจพบว่า แต่เดิมเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กจะผลิตข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ย 9.52 ไร่ ข้าวเหนียวนาปรังเฉลี่ย 0.31 ไร่ ข้าวเจ้านาปรังเฉลี่ย 3.79 ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 2.78 ไร่ แดงโมเฉลี่ย 0.16 ไร่ ถั่วเขียวเฉลี่ย 0.18 ไร่ และหอมแดงเฉลี่ย 0.32 ไร่ แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมภายใต้ความสามารถในการกฐีที่จำกัดแนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.03 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวนาปรังเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.59 ไร่ ปลูกแดงโม

เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.77 ไร่และปลูกหอมแดงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.39 ไร่ โดยปลูกข้าวเหนียวนาปีเท่าเดิมและไม่แนะนำให้ปลูกข้าวเจ้านาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และถั่วเขียว (ตารางที่ 6.4)

แต่เดิมเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางปลูกยางพาราและลำไยเฉลี่ย 6.37 ไร่ และ 1.35 ไร่ ตามลำดับ ปลูกข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ย 19.30 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวนาปรังเฉลี่ย 2.59 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังเฉลี่ย 4.54 ไร่ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 7.25 ไร่ ปลูกแตงโมเฉลี่ย 0.86 ไร่และปลูกถั่วเขียวเฉลี่ย 0.20 ไร่ แต่ในแผนการผลิตที่เหมาะสมภายใต้ความสามารถในการกู้ที่จำกัดแนะนำให้เกษตรกรเพิ่มการปลูกยางพาราเฉลี่ย 1.35 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวนาปีเท่าเดิมและแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 2.46 ไร่และเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 3.69 ไร่และปลูกแตงโมเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 1-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.84 ไร่ โดยแนะนำให้ลดการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.51 ไร่ และช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ยช่วงละ 6.51 ไร่(ตารางที่ 6.5)

สุดท้ายคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ พบว่า แต่เดิมเกษตรกรจะปลูกยางพาราและลำไยเฉลี่ย 3.58 ไร่และ 1.83 ไร่ ตามลำดับ ปลูกข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ย 28 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวนาปรังเฉลี่ย 8.38 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังเฉลี่ย 11.71 ไร่ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 5.15 ไร่ ปลูกแตงโมเฉลี่ย 0.50 ไร่และปลูกถั่วเขียวเฉลี่ย 1.60 ไร่ แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมภายใต้ความสามารถในการกู้ที่จำกัดแนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.83 ไร่ ปลูกข้าวเจ้านาปรังเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 2-9 เฉลี่ย 10.01 ไร่ ปลูกแตงโมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.05 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวนาปรังลดลงในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 5.31 ไร่ ในช่วงปีที่ 2-9 ในขณะที่ปลูกข้าวเหนียวนาปีเท่าเดิม (ตารางที่ 6.6)

กิจกรรมการกู้ยืม

จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกู้ยืมไม่เกิน 50,000 บาท(ตารางที่ 4.17) แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมแนะนำให้เกษตรกรกู้ช่วงปีที่ 1 จำนวน 83,248.07 บาทและช่วงปีที่ 2 จำนวน 26,838.37 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 33,248.07 บาทและน้อยลงจากเดิมในช่วงปีที่ 2 เท่ากับ 23,161.63 บาท สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางพบว่า เกษตรกรมีการกู้ยืมไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด(ตารางที่ 4.17) แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมแนะนำให้เกษตรกรกู้ช่วงปีที่ 1 จำนวน 170,272 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 87,993.02 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 18,539.80 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 120,272 บาท ช่วงปีที่ 2 เท่ากับ 37,993.02 บาทและลดลงในช่วงปีที่ 3 จำนวน 31,460.20 บาท เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกู้ยืมไม่เกิน 50,000 บาท มากที่สุด เช่นเดียวกับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางและขนาดเล็ก(ตารางที่ 4.17) แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมแนะนำให้เกษตรกรมีการกู้ยืม 3 ช่วงปี โดยกู้ช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 177,266.41 บาทช่วงปีที่ 2 เท่ากับ 133,532.95 บาทและกู้ในช่วงปีที่ 3 จำนวน 17,098.46 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิมที่เกษตรกรกู้ยืมในช่วงปีที่

1 เท่ากับ 127,266.41 บาท ช่วงปีที่ 2 เท่ากับ 83,532.95 บาทและลดลงจากเดิมในช่วงปีที่ 3 เท่ากับ 32,901.54 บาท

6.3.3 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรสามารถกู้ได้ไม่จำกัด

กิจกรรมการผลิตพืช

แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีที่เกษตรกรกู้ได้ไม่จำกัดพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กจะเลือกผลิตพืชเหมือนกับกรณีที่เกษตรกรกู้ได้จำกัดทุกประการ (ตารางที่ 6.4) สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางพบว่า เมื่ออนุญาตให้เกษตรกรกู้ได้ไม่จำกัดเกษตรกรจะเลือกปลูกข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ยในปีที่ 1 มากกว่ากรณีที่กู้ได้จำกัด 0.44 ไร่ แต่เลือกปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 น้อยกว่ากรณีที่กู้ได้จำกัดเฉลี่ย 5 ไร่และปลูกข้าวเจ้านาปรังในช่วงปีที่ 1 มากกว่ากรณีที่กู้ได้จำกัดเฉลี่ย 1.23 ไร่ ในขณะที่ปลูกพืชอื่นๆเท่ากับกรณีที่กู้ได้จำกัดทุกประการ (ตารางที่ 6.5) สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่พบว่า เกษตรกรเลือกที่จะผลิตยางพารา ข้าวเหนียวนาปรัง ถั่วเขียวและแตงโมเหมือนกับกรณีที่กู้ได้จำกัดทุกประการ แตกต่างตรงที่ในช่วงปีที่ 1 เกษตรกรเลือกลดการปลูกข้าวเหนียวนาปีเฉลี่ย 9.65 ไร่ และหันไปเพิ่มการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 1.47 ไร่ ในขณะที่ไม่เลือกปลูกข้าวเจ้านาปรังเมื่อเทียบกับกรณีที่กู้ได้จำกัด (ตารางที่ 6.6)

กิจกรรมการกักขัง

เกษตรกรทุกขนาดฟาร์มจะกักขังมากกว่าความสามารถที่ตนเองกู้ได้ในปีแรกและจะลดการกักขังในช่วงปีถัดไป ยกเว้นเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก โดยเกษตรกรจะกักขังในช่วงปีที่ 1-2 เหมือนแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีที่กู้ได้จำกัด เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกัก 3 ช่วงปี คือ ช่วงปีที่ 1 จำนวน 173,277.43 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 68,290.69 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 19,918.96 บาทและเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกัก 2 ช่วงปี คือ ช่วงปีที่ 1 จำนวน 238,701.34 บาทและช่วงปีที่ 2 จำนวน 122,216.64 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

ในกรณีที่เกษตรกรสามารถกู้ได้ไม่จำกัดพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานเหมือนกับกรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัด เนื่องจากแผนการผลิตที่เหมาะสมทั้ง 2 กรณีเหมือนกันทุกประการ เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงปี เหมือนกรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัด โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ในช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับ ในช่วงปีที่ 4-

9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน สำหรับในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 14.53 วันทำงานต่อเดือนช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือ การจ้างงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ ซึ่งมีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 26.79 วันทำงานและ 29.41 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน เดือนเมษายน มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 14.36 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือนและในเดือนสิงหาคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 28 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.4 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด

กิจกรรมการผลิตพืช

เมื่อกำหนดให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2554)พบว่า เกษตรในฟาร์มขนาดเล็กยังคงเลือกปลูกพืชเหมือนกรณีที่ได้จำกัดทุกประการ(ตารางที่ 6.4) แต่เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางควรจะลดการผลิตข้าวเหนียวนาปี ข้าวเจ้านาปรังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เหลือ 6.14 ไร่ 3.23 ไร่และ 0.54 ไร่ตามลำดับ แต่เพิ่มการผลิตข้าวเหนียวนาปรังในช่วงปีที่ 1 เหลือ 3.77 ไร่ เมื่อเทียบกับกรณีที่เกษตรกรได้จำกัด(ตารางที่ 6.5) สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ควรลดการผลิตข้าวเจ้านาปีในช่วงปีที่ 2-4 เหลือช่วงละ 13.24 ไร่และช่วงปีที่ 4-9 เหลือช่วงละ 8.43 ไร่ โดยยังคงเลือกปลูกพืชอื่นๆเหมือนกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรได้จำกัด (ตารางที่ 6.6)

กิจกรรมการกักขัง

เมื่อกำหนดให้เกษตรกรทุกขนาดฟาร์มขายผลผลิตข้าวในราคาตลาดพบว่า เกษตรกรทุกขนาดฟาร์มจะกักขังมากขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีเกษตรกรได้จำกัด โดยเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กจะกักขังช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 88,849.73 บาทและ 33,725.40 บาท ตามลำดับ ซึ่งมากกว่ากรณีที่ได้จำกัดในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 5,601.66 บาทและ 6,887.03 บาท ตามลำดับ เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกักขังช่วงปีที่ 1 จำนวน 125,086.25 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 110,022.07 บาทและ 54,287.06 บาท ตามลำดับ ซึ่งการกักขังดังกล่าวมากกว่ากรณีเกษตรกรได้จำกัดในช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 22,029.05 บาทและ 35,747.26 บาท ตามลำดับ สุดท้ายคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกักขังในช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,113.32 บาท

ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 140,505.43 บาทและ 61,804.50 บาท ตามลำดับ ซึ่งมากกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 6,972.48 บาทและ 44,706.04 บาท ตามลำดับ

กิจกรรมการจ้างงาน

ในกรณีที่เกษตรกรขายผลผลิตข้าวในราคาตลาดพบว่า เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานตั้งแต่ปีที่ 1-9 ช่วงละ 5.69 วันทำงานต่อเดือน เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงปี โดยในเดือนมกราคมและมีการจ้างงานในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน สำหรับในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 14.53 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือน ตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคม ทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 26.78 วันทำงานและ 15.30 วันทำงานต่อเดือน ตามลำดับ ช่วงปีที่ 3-4 ช่วงละ 13.89 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 5-9 อีกช่วงละ 23.71 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.80 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-4 ช่วงละ 11.82 และช่วงปีที่ 5-9 อีกช่วงละ 22.30 วันทำงานต่อเดือน และในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.41 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือน ตามลำดับ ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.5 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน

กิจกรรมการผลิตพืช

เมื่อกำหนดให้เกษตรกรขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน(สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2556) พบว่า กรณีดังกล่าวไม่มีผลต่อการตัดสินใจทำการผลิตยางพาราของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ (ตารางที่ 6.4 และ 6.6) แต่ส่งผลต่อเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง เกษตรกรจะลดการปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.32 ไร่และ 5 ไร่ ตามลำดับและยังคงปลูกพืชอื่นๆ ในแต่ละช่วงเวลาเหมือนกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดทุกประการ(ตารางที่ 6.5)

กิจกรรมการกั๊ยม

เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกั๊ยมในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 83,248.07 บาทและ 26,838.37 บาท ตามลำดับ เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกั๊ยม 3 ช่วงปี โดยจะกั๊ยมช่วงปีที่ 1 จำนวน 170,272 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 73,869.40 บาทและ 24,719.84 บาท ตามลำดับ สุดท้ายคือเกษตรกรฟาร์มขนาดใหญ่ มีการกั๊ยมช่วงปีที่ 1-2 เหมือนกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรกั๊ยมได้จำกัดและกั๊ยมในช่วงปีที่ 3 จำนวน 17,452.94 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานเดือนกุมภาพันธ์ช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.64 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือน ตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือนและในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 9.49 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือน ตามลำดับและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคม ทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 26.79 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 ช่วงละ 28.20 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.80 วันทำงานต่อเดือนและ ช่วงปีที่ 2-9 ช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือนและในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.46 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.56 วันทำงานต่อเดือน

6.3.6 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น

กิจกรรมการผลิตพืช

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปี แดงโมและหอมแดง แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังแทนการปลูกข้าวเหนียวนาปรังในช่วงปีที่ 3-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ ในขณะที่แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีกั๊ยมได้จำกัดแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปรัง

ทั้ง 9 ช่วงเวลาเฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ โดยไม่เลือกปลูกข้าวเจ้านาปรัง นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวเหนียนาปรังแทนข้าวเจ้านาปรังช่วงปีที่ 3 เท่ากับ 1.90 ไร่ ในขณะที่ปลูกพืชอื่นๆ เหมือนเดิมกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ทุกประการ (ตารางที่ 6.7)

การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางเมื่อต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียนาปรังและแตงโม แต่แนะนำให้เกษตรกรลดการปลูกข้าวเหนียนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.44 ไร่ และ 5 ไร่ และเพิ่มการปลูกข้าวเจ้านาปรังในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.23 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 โดยแผนการผลิตที่เหมาะสมดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียนาปีช่วงปีที่ 1 ลดลงเฉลี่ย 1.06 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในขณะที่ปลูกพืชอื่นๆเหมือนกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (ตารางที่ 6.8)

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่เมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียนาปี ข้าวเหนียนาปรัง ข้าวเจ้านาปรัง ถั่วเขียว และแตงโม แต่แผนการผลิตที่เหมาะสมดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 ลดลงเฉลี่ย 2.11 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 ลดลงเฉลี่ย 4.12 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในขณะที่ปลูกพืชอื่นๆเหมือนกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 (ตารางที่ 6.9)

ตารางที่ 6.7 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ในกรณีต่างๆ

พืช	ช่วงปีที่	แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีผู้ได้จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในกรณี(ไร่)							
			ต้นทุนเพิ่มขึ้น		ต้นทุนลดลง		ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น	ราคาผลผลิตลดลง	ราคาผลผลิตลดลง	
			ร้อยละ 5	ร้อยละ 40	ร้อยละ 5	ร้อยละ 85	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 20	
ที่ดอน		2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55
- ยางพารา	1-9	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	1.99
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1-9	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	0.56
ที่ลุ่มฝน		9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52
- ข้าวเหนียวนาปี	1	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52	9.52
ที่ลุ่มแล้ง		7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1	1.90	1.90	1.90	1.90	-	1.90	1.90	1.90	1.90
	2	1.90	1.90	1.90	1.90	-	1.90	1.90	1.90	1.90
	3	1.90	-	1.90	-	-	-	-	-	0.39
	4-5	1.90	-	-	-	-	-	-	-	0.39
	6-9	1.90	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

พืช	ช่วงปีที่	แผนการผลิตที่เหมาะสม กรณีผู้ได้จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในกรณี(ไร่)						
			ต้นทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	ต้นทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 40	ต้นทุนลดลง ร้อยละ 5	ต้นทุนลดลง ร้อยละ 85	ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	ราคาผลผลิตลดลง ร้อยละ 5	ราคาผลผลิตลดลง ร้อยละ 20
			7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40
ที่ลุ่มแล้ง(ต่อ)		7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40	7.40
- แตงโม	1	2.93	2.93	2.93	2.93	2.93	2.93	2.93	2.93
- หอมแดง	1	2.57	2.57	2.57	2.57	2.57	2.57	2.57	2.57
- ข้าวเจ้านาปรัง	1-2	-	-	-	-	1.90	-	-	-
	3	-	1.90	-	1.90	1.90	1.90	1.90	1.51
	4-5	-	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.51
	6-9	-	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90	1.90

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 6.8 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง ในกรณีต่างๆ

พืช	ช่วงปีที่	แผนการผลิต			จำนวนพื้นที่ในกรณี (ไร่)				
		ที่เหมาะสม กรณีคู่ได้ จำกัด (ไร่)	ต้นทุน เพิ่มขึ้น	ต้นทุน เพิ่มขึ้น	ต้นทุน ลดลง	ราคาผลผลิต เพิ่มขึ้น	ราคาผลผลิต ลดลง	ราคาผลผลิต ลดลง	
			ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 15	
ที่ดอน		7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	
- ขางพารา	1-9	7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	7.72	
ที่ลุ่มฝน		19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	
- ข้าวเหนียวนาปี	1	18.86	17.42	16.36	19.30	18.54	18.37	13.88	
	2-9	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	19.30	
ที่ลุ่มแล้ง									
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1-9	3.77	3.77	3.77	3.77	3.77	3.77	3.77	
- ข้าวเจ้านาปรัง	1	7.00	8.23	8.23	8.23	8.23	8.23	8.23	
	2-9	8.23	8.23	8.23	8.23	8.23	8.23	8.23	
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1	5.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	
	2-9	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	
- แดงโม	1-9	2.70	2.70	2.70	2.70	2.70	2.70	2.70	

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 6.9 การใช้พื้นที่เพื่อผลิตพืชชนิดต่างๆ ของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ ในกรณีต่างๆ

พืช	ช่วง ปี	แผนการ ผลิตที่ เหมาะสม กรณีผู้ได้ จำกัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่ในกรณี (ไร่)							
			ต้นทุน เพิ่มขึ้น	ต้นทุน เพิ่มขึ้น	ต้นทุน ลดลง	ต้นทุน ลดลง	ราคาผล ผลิตลดลง	ราคาผล ผลิตลดลง	ราคาผลผลิต เพิ่มขึ้น	ราคาผลผลิต เพิ่มขึ้น
			ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5	ร้อยละ 40
ที่ดอน		5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41
- ขางพารา	1-9	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41	5.41
ที่ลุ่มฝน		28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
- ข้าวเหนียวนาปี	1	18.35	18.33	18.33	19.72	21.20	18.33	18.33	18.33	18.33
	2	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	21.91
	3-9	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
ที่ลุ่มแล้ง										
- ข้าวเหนียวนาปรัง	1	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50	11.50
	2-9	3.07	3.07	3.07	3.07	3.07	3.07	3.07	3.07	3.07
- ข้าวเจ้านาปรัง	1	1.85	1.86	1.86	1.59	1.31	1.86	1.86	1.86	1.85
	2-9	21.71	21.71	21.71	21.71	21.71	21.71	21.71	21.71	21.71
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1	6.62	4.51	2.50	6.88	7.16	6.52	6.52	6.52	6.62
- ถั่วเขียว	1	4.81	4.81	4.81	4.81	4.81	4.81	4.81	4.81	4.81
- แดงโม	1-9	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55	2.55

ที่มา: จากการวิเคราะห์

กิจกรรมการกั๊ยม

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นการกั๊ยมของเกษตรกรในแต่ละขนาดฟาร์มมีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกั๊ยมช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 87,324.30 บาท และ 33,946.18 บาท ซึ่งสูงกว่ากรณีเกษตรกรกั๊ยมได้จำกัดในช่วงปีที่ 1 จำนวน 4,076.23 บาทและช่วงปีที่ 2 จำนวน 7,107.81 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ส่งผลให้เกษตรกรมีการกั๊ยมช่วงปีที่ 1 จำนวน 115,857.93 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 83,678.57 บาทและ 33,019.66 บาท การกั๊ยมดังกล่าวมากกว่ากรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 1 จำนวน 28,533.63 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 49,732.39 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 33,019.66 บาท

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางพบว่า เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรกั๊ยมในช่วงปีที่ 1 จำนวน 170,272 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 89,593.60 บาทและ 35,758.06 บาท ซึ่งสูงกว่ากรณีเกษตรกรกั๊ยมได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 1,600.58 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 17,218.26 บาท นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เกษตรกรจะกั๊ยมในช่วงปีที่ 1 จำนวน 170,727 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 104,808.68 บาทและ 46,831.92 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 2 จำนวน 15,215.08 บาท และช่วงปีที่ 3 จำนวน 11,073.86 บาท

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกั๊ยมในช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,266 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 154,157.75 บาทและ 33,078.88 บาท ซึ่งสูงกว่ากรณีเกษตรกรกั๊ยมได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 20,624.80 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 15,972.42 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เกษตรกรมีการกั๊ยมในช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,266.41 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 174,183.11 บาทและ 49,085.25 บาท ซึ่งสูงกว่ากรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ช่วงปีที่ 2 จำนวน 20,025.36 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 16,014.37 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

ในกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานในเดือนกุมภาพันธ์เพียงเดือนเดียวตั้งแต่ปีที่ 1-9 โดยมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.91 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนและมีการจ้างงานช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1 จำนวน

6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.91 วันทำงานต่อเดือนและ 5.59 วันทำงานต่อเดือนและ ช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน

ในกรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือน มกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 9.49 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือน และช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 6.66 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือน และช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือ การจ้างงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่กรณีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 พบว่า มีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 19.57 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 8.60 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.41 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 12.64 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน เดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 3.60 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน สำหรับเดือนสิงหาคม เกษตรกรมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.41 วันทำงานต่อเดือนและ 25.71 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.7 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตลดลง

กิจกรรมการผลิตพืช

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปี แดงโมและหอมแดง แต่มีผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังแทนข้าวเหนียวนาปรังช่วงปีที่ 3-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 85 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวเจ้านาปรังแทนข้าวเหนียวนาปรังทั้ง 9 ช่วงเวลา เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ ในขณะที่ปลูกพืชอื่นๆเหมือนกรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ทุกประการ(ตารางที่ 6.7) สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางพบว่า เมื่อต้นทุนลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปรังและแดงโม แต่มีผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวเจ้านาปรังเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.44 ไร่ และ 1.23 ไร่ และลดการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 5 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นแล้วยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ แม้ว่าต้นทุนการผลิตจะลดลงเท่าไรก็ตาม(ตารางที่ 6.8)

สุดท้ายคือ แผนการผลิตที่เหมาะสมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่เมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปรัง ข้าวเจ้านาปรังและถั่วเขียว แต่มีผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ช่วงปีที่ 1 เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.37 ไร่และ 0.26 ไร่ ตามลำดับและแนะนำให้ลดการปลูกข้าวเจ้านาปรังช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.26 เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 10 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรเพิ่มการปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.48 ไร่และ 0.28 ไร่ โดยปลูกข้าวเจ้านาปรังลดลงในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.28 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 (ตารางที่ 6.9)

กิจกรรมการกักขัง

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตลดลง การกักขังของเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะลดลงตามไปด้วย เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกักขังในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 79,171.83 บาทและ 5,394.52 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 1 จำนวน 4,076.24 บาทและช่วงปีที่ 2 จำนวน 21,443.85 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะ

เปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 85 ซึ่งเกษตรกรจะกู้ในช่วงปีที่ 1 เท่านั้น จำนวน 16,247.77 บาท ซึ่งการกู้ยืมดังกล่าวจะน้อยกว่ากรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 1 จำนวน 62,924.06 และช่วงปีที่ 2 จำนวน 5,394.52 บาท ในกรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกู้ในช่วงปีที่ 1 จำนวน 167,710.12 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 58,645.81 บาทและ 13,646.58 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 1 จำนวน 2,561.88 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 29,347.21 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 4,893.22 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 15 เกษตรกรจะกู้ในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 151,384.43 บาทและ 30,197.58 บาท ซึ่งการกู้ยืมดังกล่าวจะน้อยกว่ากรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 1 จำนวน 16,325.69 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 28,448.23 บาทและในช่วงปีที่ 3 จำนวน 13,646.58 บาท ตามลำดับ

สุดท้ายเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีการกู้ช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,266 บาทและช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 114,257.52 บาทและ 1,031.59 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 19,275.43 บาทและในช่วงปีที่ 3 จำนวน 16,066.87 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 10 เกษตรกรจะกู้ในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 177,266.41 บาทและ 94,260.80 บาท ซึ่งการกู้ยืมจะน้อยกว่ากรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 2 จำนวน 19,996.72 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

ในกรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานในเดือนกุมภาพันธ์เพียงเดือนเดียวตั้งแต่ปีที่ 1-9 โดยช่วงปีที่ 1 มีการจ้างงานเท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.64 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนและในช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 85 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 7.83 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 7.06 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน

กรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนเกษตรกรมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ

14.53 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือน และช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 15 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือน มกราคมช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 14.53 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือ การจ้างงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่กรณีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 พบว่า เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือน มกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 27.16 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและ ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.88 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงาน ช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 7.81 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิต ลดลงร้อยละ 10 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 27.56 วันทำงาน ต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือน เมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.96 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วัน ทำงานต่อเดือนและเดือนสิงหาคม เกษตรกรมีการจ้างงานในช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 11.40 วันทำงานต่อ เดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.8 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น

กิจกรรมการผลิตพืช

เมื่อกำหนดให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้ พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปี แดงโมและหอมแดงแต่มีผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปี ปรัง แทนการปลูกข้าวเหนียวนาปีปรังในช่วงปีที่ 3-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ โดยยังคงปลูกข้าวเหนียวนาปี ปรัง ในช่วงปีที่ 1-2 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ เช่นเดียวกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด (ตารางที่ 6.7) และไม่ว่าราคาผลผลิตจะเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังคงยึดพื้นที่การผลิต เหมือนกับกรณีราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ทุกประการ เมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางจะลดการปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย

0.32 ไร่และ 5 ไร่ และปลูกข้าวเจ้านาปรังเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.23 ไร่ โดยยังคงปลูกพืชอื่นๆ เช่นเดียวกับกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นแล้วยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ แม้ว่าราคาผลผลิตจะเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตาม (ตารางที่ 6.8)

สุดท้ายคือ แผนการผลิตที่เหมาะสมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ เมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปรัง ข้าวเจ้านาปรัง ถั่วเขียวและแตงโม แต่มีผลให้เกษตรกรลดการปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.02 ไร่และ 0.10 ไร่และการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงกลับไปเหมือนแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 (ตารางที่ 6.9)

กิจกรรมการกักขัง

เมื่อกำหนดให้ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นการกักขังของเกษตรกรในแต่ละขนาดฟาร์มมีแนวโน้มลดลงตามไปด้วยและเมื่อกำหนดให้ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกักขังในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 84,358.97 บาทและ 17,642.31 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดช่วงปีที่ 2 จำนวน 9,196.06 บาท กรณีดังกล่าวเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางจะมีการกักขังในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 170,272 บาทและ 56,033.55 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 31,959.47 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 18,539.80 บาทและเมื่อราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่มีกักขังในช่วงปีที่ 1-2 จำนวน 177,266.41 บาท และ 114,833.32 บาท ซึ่งน้อยกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 18,699.63 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 17,098.46 บาท และการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 40 ส่งผลให้เกษตรกรมีการกักขังในช่วงปีที่ 1 เท่านั้น จำนวน 177,266.41 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

กรณีราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานเดือนมกราคมเพียงเดือนเดียวตั้งแต่ช่วงปีที่ 1-9 โดยช่วงปีที่ 1 มีการจ้างงานเท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.64 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน ในฟาร์มขนาดกลางพบว่า มีการจ้างงานเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน สำหรับในเดือนกันยายนเกษตรกรมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 12.49 วันทำงานต่อเดือน ช่วง

ปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือการทำงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่พบว่า เมื่อราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 27.74 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.57 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 5.68 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆจะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 26.79 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.80 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน สำหรับเดือนสิงหาคม เกษตรกรมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 4.46 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.3.9 แผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีราคาผลผลิตลดลง

กิจกรรมการผลิตพืช

แผนการผลิตที่เหมาะสมของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกข้าวเหนียวนาปี แดง โมและหอมแดงเมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด แต่ส่งผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเจ้านาปรังแทนการปลูกข้าวเหนียวนาปรังในช่วงปีที่ 3-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ โดยยังคงปลูกข้าวเหนียวนาปรังในช่วงปีที่ 1-2 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ นอกจากนี้การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่ค่อนทั้ง 9 ช่วงเฉลี่ย ช่วงละ 1.99 ไร่และ 0.56 ไร่ ตามลำดับ ปลูกข้าวเหนียวนาปรังช่วงปีที่ 1-2 ช่วงละ 1.90 ไร่ และปลูกข้าวเหนียวนาปรังร่วมกับข้าวเจ้านาปรังในช่วงปีที่ 3-5 เฉลี่ยช่วงละ 0.39 ไร่และ 1.51 ไร่ตามลำดับ และหันมาปลูกข้าวเจ้านาปรังเพียงอย่างเดียวในช่วงปีที่ 6-9 เฉลี่ยช่วงละ 1.90 ไร่ (ตารางที่ 6.7)

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง เมื่อกำหนดให้ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปรังและแดง โม แต่ส่งผลให้

เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลงในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.49 ไร่และ 5 ไร่และปลูกข้าวเจ้านาปรังเพิ่มขึ้นในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 1.23 ไร่ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 15 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีลดลงในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 4.49 ไร่และยังคงปลูกพืชอื่นๆเหมือนกรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ทุกประการ (ตารางที่ 6.8)

สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ เมื่อกำหนดให้ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ผลการศึกษาไม่พบการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่เพื่อปลูกยางพารา ข้าวเหนียวนาปรัง ข้าวเจ้านาปรัง แตงโมและถั่วเขียว แต่ส่งผลให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลดลงในช่วงปีที่ 1 เฉลี่ย 0.02 ไร่และ 0.10 ไร่ ตามลำดับ เมื่อเทียบกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัด นอกจากนั้นการใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 10 โดยแผนการผลิตดังกล่าวแนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีลดลงในช่วงปีที่ 2 เฉลี่ย 6.09 ไร่ โดยยังคงปลูกพืชอื่นๆ เช่นเดียวกับแผนการผลิตที่เหมาะสมกรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 (ตารางที่ 6.9)

กิจกรรมการกักขัง

เมื่อราคาผลผลิตลดลงการกักขังของเกษตรกรในแต่ละขนาดฟาร์มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วยและเมื่อกำหนดให้ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการกักขังช่วงปีที่ 1 จำนวน 84,358.97 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 40,517.25 บาทและ 3,189.95 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดช่วงปีที่ 1 จำนวน 1,110.90 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 13,678.88 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 3,189.95 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 เกษตรกรจะกักขังในช่วงปีที่ 1 เท่านั้น จำนวน 147,250 บาท ในช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 69,821.34 บาทและ 33,991.03 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 1 จำนวน 62,891.03 บาท ช่วงปีที่ 2 จำนวน 29,304.09 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 30,801.08 บาท และในกรณีดังกล่าวเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการกักขังในช่วงปีที่ 1 จำนวน 169,031.21 บาท ช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 91,857.89 บาท และ 41,606.92 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีเกษตรกรผู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 3,864.87 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 23,067.12 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 15 เกษตรกรจะกักขังในช่วงปีที่ 1 จำนวน 138,446.94 บาท ในช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 129,985.48 บาทและ 75,230.52 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 2 จำนวน 38,127.59 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 33,623.60 บาท

สุดท้ายคือเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่เมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรมีการกู้ช่วงปีที่ 1 จำนวน 177,266 บาท ในช่วงปีที่ 2-3 จำนวน 153,544.74 บาทและ 41,524.06 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีเกษตรกรกู้ได้จำกัดในช่วงปีที่ 2 จำนวน 20,011.79 บาทและช่วงปีที่ 3 จำนวน 24,425.60 บาท การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 เกษตรกรจะกู้ในช่วงปีที่ 1-2 ช่วงละ 177,266.41 บาทและช่วงปีที่ 3-4 จำนวน 120,629.51 บาทและ 29,637.49 บาท ซึ่งมากกว่ากรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 ในช่วงปีที่ 2 จำนวน 23721.67 บาท ช่วงปีที่ 3 จำนวน 79,105.45 บาทและช่วงปีที่ 4 จำนวน 29,637.49 บาท

กิจกรรมการจ้างงาน

ในกรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีการจ้างงานในเดือนกุมภาพันธ์เพียงเดือนเดียวตั้งแต่ปีที่ 1-9 โดยช่วงปีที่ 1 มีการจ้างงานเท่ากับ 6.40 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.64 วันทำงานต่อเดือนและ 7.01 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.88 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 ทำให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนกุมภาพันธ์ช่วงปีที่ 1 จำนวน 6.25 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 5.65 วันทำงานต่อเดือนและ 6.74 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 6.63 วันทำงานต่อเดือน

กรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 เกษตรกรในฟาร์มขนาดกลางมีการจ้างงานในเดือนมกราคมและกันยายนทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือนมกราคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 12.03 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือนและ 11.24 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 15 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานเดือนมกราคมในช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.64 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 12.53 วันทำงานต่อเดือนและ 10.36 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 10.42 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนกันยายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.42 วันทำงานต่อเดือน ช่วงปีที่ 2-3 เท่ากับ 11.24 วันทำงานต่อเดือนและ 11.31 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 4-9 อีกช่วงละ 11.31 วันทำงานต่อเดือน

สุดท้ายคือ การจ้างงานของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่กรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5 พบว่า เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคม เมษายนและสิงหาคมทั้ง 9 ช่วงเวลา โดยในเดือน

มกราคม มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 27.74 วันทำงานต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและ ช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนเมษายน มีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.57 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วันทำงานต่อเดือน ในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงาน ช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 5.68 วันทำงานต่อเดือนและ 25.77 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน การใช้พื้นที่เพื่อปลูกพืชชนิดต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อราคาผลผลิต ลดลงร้อยละ 20 ส่งผลให้เกษตรกรมีการจ้างงานในเดือนมกราคมช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 27.74 วันทำงาน ต่อเดือนและ 29.41 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 28.01 วันทำงานต่อเดือน ในเดือน เมษายนมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1 เท่ากับ 13.57 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 2-9 อีกช่วงละ 25.08 วัน ทำงานต่อเดือน ในเดือนสิงหาคมมีการจ้างงานช่วงปีที่ 1-2 เท่ากับ 5.68 วันทำงานต่อเดือนและ 10.90 วันทำงานต่อเดือนและช่วงปีที่ 3-9 อีกช่วงละ 24.36 วันทำงานต่อเดือน

6.4 รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิ

แผนการผลิตที่เหมาะสมของเกษตรกรภายใต้ข้อจำกัดทางด้านที่ดิน เงินทุน เงินกู้ ทำให้ทราบ ว่า เกษตรกรจะมีรายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ต่างๆ ภายใต้ ความไม่แน่นอนต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น อาทิ การเปลี่ยนแปลงของราคาผลผลิตและต้นทุนการผลิต ซึ่ง ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุการณ์ที่เกษตรกรไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพยายาม ชี้ให้เห็นว่า เมื่อสถานการณ์ต่างๆ เหล่านั้นเปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลต่อรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปร อย่างไร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรในแต่ละขนาดฟาร์มมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรหลังหัก ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 132,860.96 บาทต่อปีหรือเงินออมเพื่อใช้ในการลงทุนในปีต่อไป ในแต่ละ กรณีแตกต่างกันไป โดยเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็กมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรตลอดอายุ โครงการมากที่สุดในการมีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 85 เท่ากับ 2,128,592.24 บาทและมีรายได้สุทธิ เหนือต้นทุนผันแปรน้อยที่สุดในกรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 เท่ากับ 1,342,299.72 บาท ในขณะที่ แต่เดิมเกษตรกรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 169,260.65 บาทต่อปี(ตารางที่ 6.10)

สำหรับเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง พบว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรหลัง หักค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 132,860.96 บาทต่อปีหรือเงินออมเพื่อใช้ในการลงทุนในปีต่อไปตลอด อายุโครงการมากที่สุดในการมีขายผลผลิตขางพาราในราคาประกันเท่ากับ 3,025,871.19 บาทและมี รายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรน้อยที่สุดในกรณีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 15 เท่ากับ 2,260,085.48

บาท ในขณะที่แต่เดิมเกษตรกรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 351,409.25 บาทต่อปีบาท(ตารางที่ 6.11)

ตารางที่ 6.10 รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิของเกษตรกรในฟาร์มขนาดเล็ก ในกรณีต่างๆ

กรณี		รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิ
แผนการผลิตที่ เหมาะสม	จากการสำรวจ	169,260.65
	กึ่งได้จำกัด	1,813,375.99
	กึ่งได้ไม่จำกัด	1,813,375.99
	ขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด	1,661,009.84
	ขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน	1,881,139.34
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	1,794,500.61
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 40	1,660,023.49
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 5	1,833,255.04
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 85	2,128,592.24
	ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	1,917,658.24
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5	1,693,688.75
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20	1,342,299.72

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 6.11 รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิของเกษตรกรในฟาร์มขนาดกลาง ในกรณีต่างๆ

กรณี		รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิ
แผนการผลิตที่ เหมาะสม	จากการสำรวจ	351,409.25
	กึ่งได้จำกัด	2,812,157.64
	กึ่งได้ไม่จำกัด	2,832,721.83
	ขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด	2,528,545.78
	ขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน	3,025,871.19
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	2,780,262.98
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	2,741,312.14
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 5	2,859,074.62
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 15	2,936,546.12
	ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	3,007,418.59
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5	2,632,652.21
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 15	2,260,085.48

ที่มา: จากการวิเคราะห์

สุดท้ายคือ เกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ พบว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปร หลังหักค่าใช้จ่ายคร่าวเรือนเฉลี่ย 132,860.96 บาทต่อปีหรือเงินออมเพื่อใช้ในการลงทุนในปีต่อไป ตลอดอายุโครงการมากที่สุดในการมีราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เท่ากับ 5,411,014.59 บาทและมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรน้อยที่สุดในการมีราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20 เท่ากับ 2,485,821.03 บาท ในขณะที่แต่เดิมเกษตรกรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 385,889.87 บาทต่อปีบาท(ตารางที่ 6.12)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แผนการผลิตที่เหมาะสมในทุกกรณีจะทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรหลักหักค่าใช้จ่ายคร่าวเรือนมากกว่าแผนการผลิตที่ได้จากการสำรวจ ซึ่งเป็นรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายคร่าวเรือน โดยเมื่อต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรจะยิ่งน้อยลง ในทางตรงกันข้ามเมื่อต้นทุนการผลิตลดลงรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรจะยิ่งมากขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกรณีที่เกษตรกรสามารถขายผลผลิตข้าวในราคาตลาดและกรณีที่เกษตรกรสามารถขายผลผลิตยางพาราในราคาประกันพบว่า ในกรณีที่เกษตรกรสามารถขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน เกษตรกรจะมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนผันแปรสูงกว่ากรณีที่เกษตรกรสามารถขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด ซึ่งลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นในทุกขนาดฟาร์ม

ตารางที่ 6.12 รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิของเกษตรกรในฟาร์มขนาดใหญ่ ในกรณีต่างๆ

กรณี	รายได้เหนือต้นทุนผันแปรสุทธิ	
แผนการผลิตที่เหมาะสม	จากการสำรวจ	385,889.87
	กู้ได้จำกัด	3,468,206.90
	กู้ได้ไม่จำกัด	3,472,871.74
	ขายผลผลิตข้าวในราคาตลาด	2,964,224.06
	ขายผลผลิตยางพาราในราคาประกัน	3,601,440.57
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	3,409,359.21
	ต้นทุน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	3,351,189.60
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 5	3,525,538.14
	ต้นทุนลดลงร้อยละ 10	3,582,628.32
	ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5	3,711,522.16
	ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 40	5,411,014.59
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 5	3,222,895.50
	ราคาผลผลิตลดลงร้อยละ 20	2,485,821.03

ที่มา: จากการวิเคราะห์